

EXAMENREGLEMENT

CSG Het Noordik

2021-2022

Vastgesteld door de bestuurder, na instemming MR, september 2021

CSG Het Noordik

Christelijke Scholengemeenschap voor vmbo, mavo, havo, atheneum en gymnasium

Vestiging Lyceum

Mavo, havo, atheneum, gymnasium

Noordikslaan 68

7602 CG Almelo

0546-484848

Vestiging C. van Renneslaan

Vmbo/mavo

Catharina van Renneslaan 37

7604 KV Almelo

0546-819889

Vestiging Vriezenveen

Vmbo/mavo

Krijgerstraat 7

7671 XW Vriezenveen

0546-561870

Vestiging Vroomshoop

Vmbo/mavo/havo/vwo

Linderflieer 24

7681 ZM Vroomshoop

0546-642479

Inhoud

I	ALGEMENE BEPALINGEN.....	5
Artikel 1.	Begripsbepalingen.....	5
II	ALGEMEEN DEEL	9
Artikel 1.	Examenreglement.....	9
Artikel 2.	Toelating tot het examen	9
Artikel 3.1	Benoeming en samenstelling van de examencommissie 2020/2021	9
Artikel 3.2	De examencommissie.....	9
Artikel 4.	Afnemen examen.....	9
Artikel 5.	Indeling eindexamen; profielwerkstuk, praktische opdrachten, dossiers, profielwerkstuk.....	9
Artikel 6.	Onregelmatigheden.....	10
Artikel 7.	Examenprogramma.....	11
Artikel 8.	Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten.....	12
Artikel 9.	Eindexamen vwo (atheneum).....	12
Artikel 10.	Eindexamen vwo (gymnasium).....	12
Artikel 11.	Eindexamen havo	13
Artikel 12.	Eindexamen vmbo, theoretische leerweg	13
Artikel 13.	Eindexamen vmbo, gemengde leerweg	13
Artikel 15.	Eindexamen vmbo, basisberoepsgerichte leerweg	14
III	REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN	14
Artikel 16.	Het Programma van Toetsing en Afsluiting	14
Artikel 17.	Schoolexamen	15
Artikel 18.	Geschillen met betrekking tot cijfers en/of gang van zaken (school)examen	15
Artikel 19.	Klachtenprocedure	15
Artikel 20.	Mededeling beoordeling schoolexamen	15
Artikel 21.	Beoordeling schoolexamen	16
Artikel 22.	Examendossier	16
Artikel 23.	Herkansingsregeling/herexamenregeling.....	16
Artikel 24.	Gecommitteerden	17
Artikel 25.	Tijdvakken en afneming centraal examen	17
Artikel 25.1	Centraal examen voorlaatste leerjaar	17
Artikel 26.	Regels omtrent het centraal examen	17
Artikel 27.	Beoordeling centraal examen	18
Artikel 28.	Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo	18
Artikel 29.	Vaststelling score en cijfer centraal examen	19
Artikel 30.	Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen.....	19
Artikel 31.	Verhinderung centraal examen	19
V	UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING	20
Artikel 32.	Eindcijfer examen	20
Artikel 33.	Vaststelling uitslag	20
Artikel 34.	Uitslag.....	20
Artikel 35.	centraal examen.....	22
Artikel 36.	Diploma en cijferlijst	23
Artikel 37.	Voorschriften judicium cum laude	23
Artikel 38.	Certificaten	24
Artikel 39.	Duplicaten en afgifte verklaringen	24
VI	OVERIGE BEPALINGEN	25
Artikel 40.	Afwijkende wijze van examineren	25
Artikel 41.	Gegevensverstrekking	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Artikel 42.	Bewaren examenwerk	25
Artikel 43.	Spreiding voltooiing eindexamen.....	25
VII	SLOTBEPALINGEN	27
Artikel 44.	Onvoorziene omstandigheden.....	27

Artikel 45.	Inwerkingtreding examenreglement.....	27
Artikel 46.	Geldigheidsduur.....	27
Artikel 47.	Inzage.....	27

Eindexamenreglement voor het vmbo, mavo, havo, atheneum en gymnasium van CSG Het Noordik te Almelo, Vriezenveen en Vroomshoop

vastgesteld op grond van het eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. inclusief de wijzigingen in verband met het vmbo en de wijzigingen in artikelen 25 en 26

I ALGEMENE BEPALINGEN

<i>Artikel 1.</i>	<i>Begripsbepalingen</i>
beroepsgerichte programma's	Beroepsgerichte programma van het vmbo dat bestaat uit een profieldeel en keuzevakken
besluit	het eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o.
bevoegd gezag	de bestuurder van de Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs voor Almelo en omstreken
centraal examen	het deel van het eindexamen dat centraal wordt afgenomen volgens een door het college voor toetsen en examens, namens de Minister, vastgesteld examen
college voor toetsen en examens	zelfstandig bestuursorgaan per 1 oktober 2009, waarin de volgende organisaties zijn opgegaan: <ul style="list-style-type: none">- centrale examencommissie vaststelling opgaven (CEVO)- staatscommissie vwo-havo-mavo- staatscommissie Nederlands als tweede taal De regelingen van deze organisaties blijven van kracht zolang het college voor toetsen en examens deze niet aanpast of intrekt (artikel 13 van de Wet College voor toetsen en examens).
commissie van beroep	commissie waar een kandidaat, diens ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) bezwaar kunnen maken tegen een door de directeur geconstateerde onregelmatigheid en de daarbij genomen maatregelen
cspe	centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma
de Wet	de Wet op het Voortgezet Onderwijs
deeleindexamen	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken
differentiaties	keuzemogelijkheden binnen de programma's van de leerwegen in het vmbo

digitale examinering	het voorbereiden, afnemen en afwickelen van het centraal examen in één of meer vakken met gebruikmaking van de daartoe door het College voor toetsen en examens beschikbaar gestelde programmatuur.
directeur	de vestigingsdirecteur
dossier	het in artikel 5 bedoelde dossier
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (voorheen CFI en Informatie Beheergroep)
eindexamen	een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken
examen	een toetsing van de kennis en bekwaamheden van de kandidaat
examenbureau	de secretaris en de administratieve medewerkers die belast zijn met de organisatie van het examen
examencommissie	een door het bevoegd gezag ingestelde commissie voor de vier vestigingen van Het Noordik
examenprogramma	de door de Minister voor de examenvakken vastgestelde examenstof of de inhoud van de door de directeur vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen
examenreglement	de in het examenbesluit of de door de directeur vastgestelde regels voor het schoolexamen en centraal examen
examinator centraal examen	degene die belast is met het afnemen van het centraal examen
examinator schoolexamen	degene die belast is met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt, is examinator in dat jaar
gecommitteerde	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het besluit, belast met het toezicht op het eindexamen of een deel ervan
groot vak	een vak op de havo met een omvang van minimaal 320 uur en op het vwo een vak met een omvang van minimaal 440 uur
herexamen schoolexamen	het opnieuw afleggen van (het theoretische gedeelte van) het schoolexamen nadat dit feitelijk afgesloten is
herkansing	het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen of het centraal examen

inspectie	de Inspectie bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht
kandidaat	ieder die door de directeur tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten
kunstvakken	de vakken behorende tot de beeldende vorming, tekenen, handvaardigheid (handenarbeid), audiovisuele vorming van het vmbo
leerweg	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet
onze Minister	de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
plagiaat	de overname zonder adequate bronvermelding van het werk (ideeën, teksten, structuren, ontwerpen, beelden, plannen, verslagen, werkstukken) van anderen of van eerder werk van zichzelf, op identieke wijze of onder licht gewijzigde vorm.
praktische opdrachten	de in artikel 5 bedoelde praktische opdrachten
profiel	een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, of artikel 10d, derde lid van de wet bedoelde profiel (was voorheen een sector)
profielwerkstuk	het in artikel 5 bedoelde profielwerkstuk
Programma van Toetsing en Afsluiting	omschrijving van de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de herkansingsregeling en de herexamenregeling van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt.
school	een scholengemeenschap voor vwo, havo, mavo en vmbo
schoolexamen	het deel van het eindexamen dat door de school, volgens een vastgesteld Programma van Toetsing en Afsluiting, wordt afgenomen
Schoolexamen rekenen	Leerlingen zonder wiskunde in hun vakkenpakket krijgen vanaf schooljaar 2020-2021 een apart schoolexamen rekenen.
schooljaar	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus van enig jaar en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar

examensecretaris	door de directeur aan te wijzen personeelslid welke belast is met werkzaamheden en verantwoordelijkheden rondom de (school)examens
toets	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht
vakken	vakken, beroepsgerichte programma's en andere programmaonderdelen
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 62c van de Wet; aan te duiden met vmbo.
havo	hoger algemeen voorbereidend onderwijs als bedoeld in artikel 62b van de Wet;
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 62a van de Wet; aan te duiden met vwo
WVO	de Wet op het Voortgezet Onderwijs

II ALGEMEEN DEEL

Artikel 1. Examenreglement

Het bevoegd gezag stelt voor de school een examenreglement vast, aangepast aan de organisatie van de inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. In dit reglement zijn de artikelen uit het examenbesluit en de artikelen uit het examenreglement van CSG Het Noordik opgenomen.

Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen, alsmede inhoudelijke bepalingen.

Artikel 2. Toelating tot het examen

1. De leerlingen van de school worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Kandidaten die niet als leerling aan de school zijn ingeschreven, kunnen onder voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld aan de school examen af te leggen.

Artikel 3.1 Benoeming en samenstelling van de examencommissie 2021/2022

1. Het bevoegd gezag stelt een (tijdelijke) examencommissie in voor de vestigingen van Het Noordik. De examencommissie bestaat uit vier examensecretarissen van de vestigingen, de Noordikbrede expert kwaliteitszorg en de organisatieadviseur.

Artikel 3.2 De examencommissie

1. De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden
 - a. Het borgen van de kwaliteit van de (school)examinering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen).
 - b. Het jaarlijks evalueren van de kwaliteit van de schoolexaminering en het adviseren van het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.

Artikel 4. Afnemen examen

1. De directeur en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen of schoolexamen af.
2. De directeur van de school wijst een van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. De secretaris van het eindexamen is tevens de secretaris van het schoolexamen.

Artikel 5. Indeling eindexamen; profielwerkstuk, praktische opdrachten, dossiers, profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, of uit een schoolexamen en een centraal examen.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één vak. Het vak of de vakken waarop het werkstuk betrekking heeft, maakt/maken onderdeel uit van het totale pakket of profiel van de leerling. Het profielwerkstuk hoeft dus niet per se op één of meer vakken uit het profieldeel betrekking te hebben. Wel moet altijd ten minste één groot vak betrokken zijn.
Het profielwerkstuk wordt beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria die binnen de school worden vastgesteld en vooraf aan de kandidaten bekend gemaakt zijn. Het profielwerkstuk moet uiterlijk een week voor de start van het centraal examen afgerond zijn.

3. Het schoolexamen vmbo bevat voor de gemengde en theoretische leerweg mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daar- onder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel. De beoordelingscriteria worden vooraf aan de kandidaten bekend gemaakt. Het profielwerkstuk moet uiterlijk een week voor de start van het Centraal Examen afgerond zijn.
4. Een praktische opdracht is een toetsvorm waarbij vaardigheden uit de examen- programma's, basisvaardigheden en vakvaardigheden worden getoetst in combinatie met leerstof uit de overige exameneenheden. Een praktische opdracht kan deel uitmaken van het schoolexamen in meer (deel)vakken tegelijk. Een praktische opdracht wordt beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria die van tevoren zijn vastgesteld en waarvan de kandidaten op de hoogte zijn.
5. Aan het dossier wordt voldaan door het uitvoeren van dossieropdrachten. Dossieropdrachten zijn opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator moet worden vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd. De dossier- opdracht is afgerond nadat door de examinerator is vastgesteld dat deze naar behoren is uitgevoerd. Voor dossieropdrachten wordt geen cijfer gegeven. Het dossier is onderdeel van het schoolexamen en moet uiterlijk één week voor de start van het centraal examen zijn afgerond.

Artikel 6. Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling of ontheffing aan enige onregelmatig- heid schuldig maakt of heeft gemaakt, dient hier schriftelijk melding van gemaakt te worden bij de examensecretaris waarop de teamleider maatregelen kan nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar kunnen worden genomen, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt schriftelijk gecommuniceerd met betrokkenen en tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. Wanneer de onregelmatigheid pas wordt ontdekt na afloop van het schoolexamen respectievelijk centraal examen, kan de teamleider:
 - a. het examen ongeldig verklaren, hetgeen tevens ontzegging van deel- neming aan het centraal examen inhoudt, of
 - b. bepalen dat het (deel van het) schoolexamen slechts geldig is na een hernieuwd schoolexamen in de door hen aan te wijzen onderdelen en op de door hen te bepalen wijze, respectievelijk de kandidaat het diploma en de cijferlijst onthouden.
5. Indien de onregelmatigheid eerst na afloop van het centraal examen wordt ontdekt, onthoudt de teamleider de kandidaat het diploma. Besloten kan worden één van de maatregelen zoals verwoord in artikel 6 tweede lid, toe te passen.

6. De kandidaat kan tegen de beslissing van de teamleider in beroep gaan bij de directeur. De directeur toetst of bij de totstandkoming van de maatregel de procedures juist gevolgd zijn.
7. De kandidaat kan tegen de beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het (school)examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid.
De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de Inspectie.
Adres van de commissie van beroep:
Commissie van Beroep
Bestuurscollege Carmel College
Postbus 864
7550 AW Hengelo
8. De beslissing van de commissie van beroep is bindend voor alle partijen.
 - a. Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
 - a. het vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen
 - b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen (daarbij inbegrepen alle typen informatiedragers) die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit blijkt uit de omschrijving in het Programma van Toetsing en Afsluiting is toegestaan
 - c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met een andere kandidaat of met een andere persoon buiten de examenzaal zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen
 - d. het spieken tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen
 - e. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de directeur, afwezig zijn gedurende een toets van het schoolexamen c.q. een toets van het centraal examen, waaronder begrepen het zonder (tijds)bericht afwezig zijn bij een toets
 - f. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat buiten het kader van een toets van het schoolexamen valt, maar wel deel uitmaakt van het schoolexamen zonder dat er naar het oordeel van de directeur sprake is van overmacht.
 - g. Het plegen van plagiaat, zoals vermeld in de begrippenlijst.

Artikel 7. Examenprogramma

1. De Minister van OC&W stelt, behalve voor door de directie vast te stellen vakken en andere programmaonderdelen die onderdeel zijn van het examen, voor elk van de onderwijssoorten, examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder examenvak
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt
 - c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.
 Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.

2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor zover het betreft leerwegen in het vmbo kunnen voorzien in differentiaties waaruit de kandidaat een keuze maakt.
4. De directeur kan een vmbo-leerling of havo-leerling in de gelegenheid stellen één of meer vakken op een hoger kwalificatieniveau (uit een hogere leerweg, het havo of vwo) te volgen en af te sluiten in plaats van het overeenkomstige vak op het "eigen" kwalificatieniveau.

Artikel 8. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor kandidaten geldt deze keuze voor zover de directeur al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van één of meer scholen hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als kandidaat is ingeschreven, geldt deze keuze voor zover de directeur hen tot het examen in die vakken toelaat.
2. De kandidaten kunnen voor zover de directeur hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een examen vormen.
3. De directeur beslist, welke in artikel 7, derde lid, bedoelde differentiaties worden aangeboden.
4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deel-eindexamen afleggen.

Artikel 9. Eindexamen vwo (atheneum)

1. Het eindexamen vwo (atheneum) omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
 - c. de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met vierde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO. Bij een ontheffing op grond van artikel 26e vierde lid van het Inrichtingsbesluit WVO wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het vijfde lid van dat artikel
3. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld met betrekking tot de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde goedkeuring kan worden verleend.

Artikel 10. Eindexamen vwo (gymnasium)

1. Het eindexamen vwo (gymnasium) omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, tweede lid, van het Inrichtingsbesluit WVO daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, en
 - c. de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
2. Het eindexamen vwo (gymnasium) omvat in elk geval het vak Latijnse taal en cultuur of het vak Griekse taal en cultuur. Het kan beide vakken omvatten.

3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met derde lid van het Inrichtingsbesluit WVO.
4. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld met betrekking tot de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde goedkeuring kan worden verleend.

Artikel 11. Eindexamen havo

1. Het eindexamen havo omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26c, tweede tot en met vijfde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO
 - c. de vakken en andere programmaonderdelen van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, zesde lid, van het inrichtingsbesluit WVO.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor havo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste, zesde of zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
3. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld met betrekking tot de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde goedkeuring kan worden verleend.

Artikel 12. Eindexamen vmbo, theoretische leerweg

Het eindexamen vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in art. 10 van de wet, omvat:

- a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid van de wet, omvat
- b. de twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk, en
- c. het in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b van de wet, met dien verstande dat het profieldeel en het vrije deel tezamen tenminste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn.

Artikel 13. Eindexamen vmbo, gemengde leerweg

Het eindexamen vmbo, voor zover het betreft de gemengde leerweg, genoemd in art. 10d van de wet, omvat:

- a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10d, vijfde lid van de wet, omvat
- b. de twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10d, zesde lid, van de wet omvat, waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk, en
- c. in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en c, van de wet, en
- d. een beroepsgericht programma, bestaande uit:
 1. Het profielvak dat het profieldeel ingevolge artikel 10d, zesde lid, van de wet omvat, en
 2. In het vrije deel twee beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 10d, zevende lid, onderdeel b, van de wet.

Artikel 14. Eindexamen vmbo, kaderberoepsgerichte leerweg

Het eindexamen vmbo, voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg, genoemd in art. 10b van de wet, omvat:

- a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10b, vijfde lid van de wet, omvat
- b. de twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet omvat en
- c. een beroepsgericht programma bestaande uit
 1. Het profielvak dat het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid van de wet omvat en
 2. In het vrije deel vier beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a van de wet.

Artikel 15. Eindexamen vmbo, basisberoepsgerichte leerweg

Het eindexamen vmbo, voor zover het betreft de beroepsgerichte leerweg, genoemd in art. 10b van de wet, omvat:

- a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10b, vijfde lid van de wet, omvat
- b. de twee vakken die het sectordeel ingevolge artikel 10b, zesde lid, van de wet omvat en
- c. een beroepsgericht programma bestaande uit
 1. Het profielvak dat het profieldeel ingevolge artikel 10b, zesde lid van de wet omvat en
 2. In het vrije deel vier beroepsgerichte keuzevakken als bedoeld in artikel 10b, zevende lid, onderdeel a van de wet.
- d. Voor zover het betreft een leer-werktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet, omvat het eindexamen voor de leerling die dat traject heeft gevolgd, het vak Nederlandse taal en het beroepsgerichte programma dat onderdeel is van het leerwerktraject. Bovendien kan de leerling eindexamen afleggen in de andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, waarvan het bevoegd gezag op grond van artikel 10b1, derde lid, van de wet in voorkomend geval heeft beslist dat zij behoren tot het leer-werktraject van de leerling.

III REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 16. Het Programma van Toetsing en Afsluiting

1. Vóór 1 oktober stelt het bevoegd gezag een Programma van Toetsing en Afsluiting voor het huidige schooljaar vast.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
 - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
 - b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het vastgestelde examenreglement en het vastgestelde Programma van Toetsing en Afsluiting worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de Inspectie. Het Programma van Toetsing en Afsluiting en het examenreglement wordt vóór 1 oktober verstrekt aan de kandidaten.

4. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
 - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
 - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.

Artikel 17. Schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt conform de artikelen van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. afgenomen.
2. Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond als alle toetsen en praktische opdrachten zijn gemaakt en beoordeeld en, voor zover van toepassing het becijferde profielwerkstuk en alle dossiers met "naar behoren", "voldoende" of "goed" zijn afgesloten.
3. De directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 32.
4. De directeur kan in afwijking van de tweede volzin van lid 3 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. In afwijking van lid 3. tweede volzin geldt voor het vmbo dat het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het profielwerkstuk uiterlijk een week voor de start van het Centraal Examen afgesloten zijn. De directeur die afwijkt van de tweede volzin van lid 3 zendt de met het schoolexamen en het profielwerkstuk behaalde resultaten zo spoedig mogelijk aan de Inspectie en de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Artikel 18. Geschillen met betrekking tot cijfers en/of gang van zaken (school)examen

1. Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een cijfer, en/of de gang van zaken tijdens de afname van toetsen, praktische opdrachten, dossiers, etc. kunnen de ouder(s), verzorger(s) of voogd van de kandidaat bezwaar aantekenen. Daarbij dienen de stappen in artikel 19 gevolgd te worden. Het bezwaar moet uiterlijk drie werkdagen na het bekend worden van het cijfer of het tijdstip van het betreffende schoolexamen worden ingediend. Indien de leerling een klacht heeft over de wijze waarop een schoolexamen is afgenomen, dan moet dat zo snel mogelijk, maar uiterlijk vóór de bekendmaking van het cijfer.
2. Meerderjarige kandidaten tekenen zelf bezwaar aan.

Artikel 19. Klachtenprocedure

1. In het geval van een bezwaar conform artikel 18, eerste lid, richt de kandidaat zich schriftelijk tot de examensecretaris van de vestiging.

Examensecretaris NL: Marieke Kuipers	e-mail: m.kuipers@noordik.nl
Examensecretaris CR: Ronald Lucassen	e-mail: r.lucassen@noordik.nl
Examensecretaris VV: Gerrit Meijerink	e-mail: g.meijerink@noordik.nl
Examensecretaris VH: Meine Meijerink	e-mail: m.meijerink@noordik.nl

2. De teamleider van de betrokken kandidaat communiceert schriftelijk de uitspraak betreffende het bezwaar met betrokkenen.

Artikel 20. Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur respectievelijk de examencommissie vavo aan de kandidaat, voor zover van toepassing, het volgende:

- a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier bedoeld in artikel 35c;
- b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
- c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld; en
- d. de beoordeling van het profielwerkstuk.

De directeur, de examensecretaris dan wel de examencommissie vavo tekenen voor verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.

De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het zesde lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 21. Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer voor het schoolexamen en het profielwerkstuk wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de genoemde cijfers van 1 tot en met 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
2. In afwijking van lid 1 wordt in het havo en vwo het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het desbetreffende vak, zoals blijkend uit het examendossier. De eerste en tweede volzin zijn van overeenkomstige toepassing op de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg in het vmbo.
3. In afwijking van lid 1 wordt het profielwerkstuk beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.
4. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door de examiner die de kandidaat heeft begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.

Artikel 22. Examendossier

Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door de school gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid van het Inrichtingsbesluit WVO of artikel 26i, tweede lid van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 23. Herkansingsregeling/herexamenregeling

1. De directeur stelt een herkansingsregeling vast voor afzonderlijke toetsen van het schoolexamen en een regeling voor het eventuele herexamen van het volledige schoolexamen van een vak. Deze regelingen maken deel uit van het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. De directeur kan bepalen dat de kandidaat die examen aflegt, het schoolexamen voor één of meer vakken waarin geen centraal examen wordt afgenomen, (gedeeltelijk) opnieuw kan afleggen. Het herexamen omvat door de directeur aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
3. De directeur stelt vast hoe het cijfer van het in het tweede lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 24. Gecommitteerden

Onze Minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. Onze Minister maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommitteerden aan.

2 Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.

Artikel 25. Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het college voor toetsen en examens.
4. Onze minister kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het college voor toetsen en examens.
5. Bij toepassing van het derde en vierde lid, leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het college voor toetsen en examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
6. Het college voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 25.1 Centraal examen voorlaatste leerjaar

1. In afwijking van artikel 25, tweede lid, kan de directeur een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerst tijdvak in dat leerjaar.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 26. Regels omtrent het centraal examen

Regels omtrent het centraal schriftelijk examen

1. De directeur zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het college voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd door het college voor toetsen en examens vastgestelde errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij het examenbureau/de administratie samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.

6. De aan de kandidaat voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot een uur na de start van het examen.
7. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van één of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij één van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

Regels omtrent het centraal beeldscherm examen (indien van toepassing)

1. De directeur zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het college voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen aangaande de opgaven gedaan van welke aard dan ook, uitgezonderd door het college voor toetsen en examens vastgestelde errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij het examenbureau/ de administratie.
5. Een kandidaat die te laat komt, wordt niet meer toegelaten tot de zitting. De examensecretaris bepaalt het moment waarop de toets alsnog wordt afgenomen.
6. In afwijking van lid 5 kan een kandidaat die deelneemt aan een beeldschermexamen dat wordt afgenomen op een door het college voor toetsen en examens bepaald moment, tot maximaal een half uur na aanvang van het beeldschermexamen worden toegelaten tot de zitting.

Artikel 27. Beoordeling centraal examen

Beoordeling centraal schriftelijk examen

1. De directeur draagt er zorg voor dat het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, de regels voor het toepassen van de score en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen voor de centrale examens toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in een score volgens de daartoe door het college voor toetsen en examens vastgestelde regels en zendt de score en het beoordeelde werk aan het examenbureau/ de administratie.
2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld toekomen aan de betrokken gecommiteerde.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, toe.

Beoordeling centraal beeldexamen (indien van toepassing)

1. Correctie gebeurt aan de hand van het door het CvE verstrekte geïntegreerde vakspecifieke correctievoorschrift in de digitale correctieomgeving. De examinerator corrigeert conform dit correctievoorschrift de antwoorden van de kandidaten op de open vragen.
2. De examensecretaris stuurt de resultaten via de digitale correctieomgeving naar Cito.

Artikel 28. Beoordeling praktisch gedeelte centraal examen vmbo

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de

opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor toetsen en examens gegeven richtlijnen. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan het examenbureau.

2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinator. De tweede examinator kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examinator van de school zijn. De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de tweede examinator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 29. Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur en de secretaris van het examen stellen het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens.

Artikel 30. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de onderwijsinspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehadt, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor één of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De onderwijsinspectie verzoekt het college voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
3. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist onze minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 31. Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen te voltooien. Indien een kandidaat in het eerste tijdvak verhinderd is deel te nemen aan de toets van één (of meer) vakken waarvan de toets in het tweede tijdvak door het college voor toetsen en examens wordt afgenomen, wordt de kandidaat de gelegenheid gegeven het centraal examen op meer dan twee toetsen te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het college voor toetsen en examens zijn examen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van het desbetreffende college voor toetsen en examens.

In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft gehaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 36, eerste, tweede dan wel derde lid en waaruit deze toepassing bestaat.

4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het college voor toetsen en examens het resultaat mee aan de directeur.
5. Indien het bevoegd gezag op grond van artikel 37, zevende lid, zelf de afname-tijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

V UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 32. Eindcijfer examen

1. Het eindcijfer van alle vakken van het examen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste of tweede volzin, niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Voor de afronding van de cijfers geldt de wettelijke afrondingsystematiek

Artikel 33. Vaststelling uitslag

1. In de vaststellingsvergadering, voorgezeten door de examensecretaris, wordt de uitslag van een examen vastgesteld, met inachtneming van artikel 34.
2. De uitslag luidt "geslaagd voor het examen" of "afgewezen voor het examen".
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het examen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 34. Uitslag

1. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo

Om te bepalen of een kandidaat die het examen vmbo heeft afgelegd, geslaagd dan wel afgewezen is voor het examen, gelden een aantal opeenvolgende voorwaarden:

- a. Het gemiddelde van de vakken van het centraal examen
- b. Het cijfer voor het vak Nederlands
- d. Het aantal toegestane onvoldoendes
- e. De beoordeling van diverse examenonderdelen

Ad a. Het gemiddelde van de vakken van het centraal examen

Het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers moet ten minste 5,5 (5,50) zijn.

Ad b. Het cijfer voor het vak Nederlands

Het cijfer voor het vak Nederlands moet tenminste een 5 zijn.

Ad c. Het aantal toegestane onvoldoendes

- De kandidaat mag voor één van zijn vakken het eindcijfer 5 halen, als voor de overige vakken het eindcijfer 6 of hoger behaald is, of
 - De kandidaat mag voor één van zijn vakken het eindcijfer 4 halen, als voor de overige vakken het eindcijfer 6 of hoger behaald is en waarvan ten minste één 7 of meer behaald is, of
 - De kandidaat mag voor twee van zijn vakken het eindcijfer 5 halen als voor de overige vakken het eindcijfer 6 of hoger behaald is en waarvan ten minste één 7 of meer behaald is.
- N.B. Voor het diploma Leerwerktrajecten basisberoepsgerichte leerweg vmbo moet voor zowel Nederlands als het beroepsgerichte programma minimaal een 6 behaald zijn.

Ad d. De beoordeling van diverse examenonderdelen

Voor de vakken lichamelijke opvoeding en KCKV moet de kwalificatie «voldoende» of «goed» zijn behaald.

Voor leerlingen die eindexamen gemengde of theoretische leerweg hebben gedaan geldt bovendien dat voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» behaald moet zijn.

2. Uitslag eindexamen havo en vwo

Om te bepalen of een kandidaat die het examen havo of vwo heeft afgelegd geslaagd dan wel afgewezen is voor het examen gelden een aantal opeenvolgende voorwaarden:

- het gemiddelde van de vakken van het centraal examen
- het vak LO is afgerond
- de kernvakkenregel: Nederlands, Engels en Wiskunde
- het aantal toegestane onvoldoendes

Ad a. Het gemiddelde van de vakken van het centraal examen

Het gemiddeld centraal examencijfer moet onafgerond een 5,5 of hoger zijn. Bij de berekening van dit gemiddeld centraal examencijfer gaan we uit van de onafgeronde cijfers die je hebt behaald. Een leerling moet ten minste een 5,50 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn). Een leerling die gemiddeld een 5,49 gehaald heeft is afgewezen.

Ad b. Het vak LO is afgerond

Het vak LO moet een beoordeling 'voldoende' of 'goed' hebben. Wanneer je voor dit vak een onvoldoende hebt kun je niet slagen.

Ad d. De kernvakkenregel

De kandidaat mag ten hoogste één vijf voor het eindcijfer van de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde scoren. Een kandidaat is dus gezakt als hij meer dan één vijf voor deze vakken scoort of als hij een vier of lager voor één van deze vakken scoort.

Ad e. Het aantal toegestane onvoldoendes

De kandidaat die examen vwo of havo heeft afgelegd, kan met behulp van de in onderstaand schema weergegeven slaag/zaknormen bepalen of hij geslaagd is.

	Compensatie 0	Compensatie +1	Compensatie +2	Compensatie +3
5	+	+	+	+
5+5	-	-	+	+
4	-	-	+	+
4+5	-	-	-	+
5+5+5	-	-	-	-
3	-	-	-	-

+ = geslaagd - = afgewezen

Havo: 8 examencijfers (waarvan 1 combinatiecijfer), de cijfers zijn afgerond op een geheel getal.

Vwo: 9 examencijfers (waarvan 1 combinatiecijfer), de cijfers zijn afgerond op een geheel getal.

Combinatiecijfer:

Het combinatiecijfer is het gemiddelde van de cijfers voor ckv, maatschappijleer, godsdienst en het profielwerkstuk.

Berekening combinatiecijfer: voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld.

Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5.5 wordt dus een 6 een 5.4 een 5.

Geen enkel vak van de combinatie mag een cijfer hebben lager dan een 4.

Bijzonderheden met betrekking tot de uitslagbepaling

1. Voor leerlingen met **een extra vak** geldt een bijzondere bepaling. De uitslag wordt voor hen vastgesteld op basis van een reeks van cijfers die samen een volledig examen vormen. Heeft een kandidaat in meer vakken dan het vereiste minimum examen gedaan, dan *kán* een extra vak buiten beschouwing worden gelaten. Als daardoor de kandidaat kan slagen, *móet* dat zelfs gebeuren. De kandidaat bepaalt zelf of het resultaat van het extra vak op de cijferlijst wordt vermeld.
2. De omzetting van een gymnasium- cijferlijst in een atheneumdiploma is niet toegestaan. Concreet betekent dat dat het cijfer van de klassieke taal niet kan worden vervangen door een ander cijfer van een extra vak.
3. **In bijzondere omstandigheden kan het ministerie besluiten de landelijke regels voor de uitslagbepaling te wijzigen.**

Artikel 35. Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat heeft het recht voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd in het tweede tijdvak of indien artikel 31, lid 2 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
2. Elke kandidaat in de beroepsgerichte leerwegen heeft daarnaast het recht op herkansing van het centraal praktisch examen (cspe).
3. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur voor een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
4. Het hoogste van de cijfers gehaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 33 en wordt schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste en tweede lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 36. Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eind-examen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen.
 - b. de vakken, het onderwerp of de titel en het cijfer van het profielwerkstuk,
 - c. het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in het vmbo, volgens welke differentiatie als bedoeld in artikel 7, derde lid, is geëxamineerd,
 - f. de eindscores voor de examenvakken, alsmede
 - g. de uitslag van het examen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het examen geslaagde kandidaat een diploma uit waarop het profiel of de profielen zijn vermeld. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken, alsmede de sector en afdeling.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een examen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft gemaakt.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
5. De directeur reikt aan de kandidaat van een school, die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan artikel 34 voor zover het betreft de theoretische leerweg, op diens verzoek het diploma vmbo in de theoretische leerweg uit.
6. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst, behalve in geval van vrijstellingen als bedoeld in artikel 9 van het eindexamenbesluit en 10 van het Staatsexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-l.b.o. die wel leiden tot vermelding van een cijfer.

Artikel 37. Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. Ten minste het gemiddelde eindscore 8,0 berekend op basis van de eindscores voor:
 1. De vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindscore berekend op grond van artikel 50 2^e lid examenbesluit VO, en de vakken van het profieldeel, en
 2. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindscore is vastgesteld, en
 - b. Ten minste het eindscore 7 of ten minste de kwalificatie <voldoende> voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 examenbesluit VO.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften.
 - a. Ten minste het gemiddelde eindscore 8,0, berekend op basis van de eindscores voor:
 1. De vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindscore berekend op grond van artikel 50 examenbesluit VO, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en

2. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 50 examenbesluit VO.
3. Een kandidaat is voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 1. De vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 2. Het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld en
 - b. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49 examenbesluit VO.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgericht leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. Ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van:
 1. De eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 2. Het eindcijfer berekend op grond van artikel 49, derde lid, en
 - b. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie <voldoende> voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
 1. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 2. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 49 examenbesluit VO, vierde lid.
 - b. Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie ,voldoende. Voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 49 examenbesluit VO.

Artikel 38. Certificaten

De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop staat vermeld:

1. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
2. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

Artikel 39. Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, cijferlijsten worden niet verstrekt. Gewaarmerkte kopieën worden op verzoek wel verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de Dienst Uitvoering Onderwijs worden verstrekt.

VI OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 40. Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover in de onder a. genoemde deskundigenverklaring daartoe een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen in die deskundigenverklaring.
3. Ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, kan worden afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het besluit. Deze afwijking kan betrekking hebben op het vak Nederlandse taal en letterkunde, het vak Nederlandse taal of enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

De afwijking kan, voor zover ze het centraal examen betreft, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
4. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de Inspectie.
5. Kandidaten die vanuit CSG Het Noordik of vanuit andere scholen voor VO instromen in het examenjaar vmbo, havo of vwo krijgen een maatwerk PTA. Hetzelfde geldt voor leerlingen die instromen in 5 vwo en/of leerlingen die versnellen of gespreid examen doen.

Artikel 41. Bewaren examenwerk

1. Het werk van het (school)examen der kandidaten wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de directeur en de secretaris van het examen ondertekend exemplaar van de lijst, zoals bedoeld in artikel 40 wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 42. Spreiding voltooiing eindexamen

1. De directeur kan, de Inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken examenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de

- vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd.
2. De directeur geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de directeur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
 3. Artikel 35, eerste tot en met vierde lid is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
 4. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, gehaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt de directeur aan de Inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 40a tot en met e.
 5. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 34.

VII SLOTBEPALINGEN

Artikel 43. Onvoorziene omstandigheden

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

Artikel 44. Inwerkingtreding examenreglement

Dit reglement treedt in werking met ingang van 1 augustus 2021.

Artikel 45. Geldigheidsduur

1. Dit reglement heeft een geldigheidsduur, gedurende de examenperiode van het betreffende cohort.
2. Indien daarvoor aanleiding is, kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen.

Artikel 46. Inzage

Het examenreglement is voor elke kandidaat en zijn ouder(s)/verzorger(s) ter inzage bij de vestigingsadministraties en op de Noordikwebsite. Het wordt aan alle kandidaten en hun ouder(s)/verzorger(s) (digitaal) beschikbaar gesteld.